FLV Historiske Aktiviteter 2009

Flyvevåbnets Historiske Aktíviteter 2009

Ansvarshavende redaktør:

Seniorsergent L. Søe-Jensen

Redaktion og layout:

B. Aalbæk-Nielsen

Tryk:

Forsvarets Trykkeri, Karup

Foto på forsiden:
Catalina L-861 ved ankomsten til dens endelige base:
Flyvevåbenmuseet i Stauning.

Som nytiltrådt chef for Flyvertaktisk Kommando blev jeg i juni inviteret til et møde ved Flyvevåbnets Historiske Samling med lederne for pensionistgrupperne. For mig var det en speciel oplevelse, da jeg mødte op i Byg 463 i Gedhus. Her kunne jeg konstatere, at det var nøjagtigt 25 år siden, at jeg som ung premierløjtnant trådte ind ad den samme dør i Gedhus, hvor jeg dengang skulle forrette tjeneste ved ESK 671 og her blev præsenteret for major Ernst Gøtze, som var eskadrillechef. En af deltagerne i mødet ved Flyvevåbnets Historiske Samling i juni var netop Ernst Gøtze, og da jeg kiggede rundt, kunne jeg se, at der var mange frivillige ”historikere”, som jeg har kendt tidligere i min karriere. Det er dejligt at se, at der er så mange, der - også efter at de er pensionerede - vil yde en indsats for Flyvevåbnet. Jeg fik hurtigt følelsen af at være blandt mennesker, der virkelig føler for det værn, de har tjent gennem mange år. Den indsats I yder - det være sig med at stille jeres saml-let F-16 op til rekruttering rundt i landet, ved at istandsætte materiel og fly eller ved at registrere dokumenter, ting og genstande - gør, at I hjælper med at bevare en værdifuld del af Danmarks historie samtidigt med, at I er med til at rekruttere nye medarbejdere til det værn, I brænder for.

Jeg ser frem til at møde jer, når jeg kommer på besøg rundt om i Flyvevåbnet, og samtidigt til at se resultatet af jeres arbejde i vores jubilæumsår 2010.

En stor og velfortjent tak for indsatsen i 2009, jeg glæder mig til at se, hvad I opnår i 2010.

Med ønsket til jer alle om en glædelig jul og et godt nytår

De bedste hilsner

Henrik Røboe Dam

Året der gik

Sammenhold styrker

Af Leder Flyvevåbnets Historiske Samling

Seniorsergent L. Søe-Jensen

Overskriften er taget fra, hvad GM Stig Østergaard-Nielsen skrev i forordet til årsskeiftet sidste år, og jeg citerer yderligere følgende ”Den flyvehistoriske sag løftes bedst i flok og i enighed om målsætningen”.

Når jeg ser tilbage på året, der gået, kan jeg med glæde konstatere, at disse ord er dem, som I til fulde følger.

Vi har i 2009 været rundt og stillet vores rekrutterings F-16 Fighting Falcon op 7-8 gange, og dér har I bevist, at I både kan magte og løfte opgaven som enkeltgruppe, men så sandelig også i et sammenarbejde grupperne imellem.

Dette blev til fulde bevist ved opstillingen i Krakow, Polen, og ved demonteringen og hjemkørslen til Danmark med afsluttende opstilling ved Flyvningens Dage i Roskilde. Dette var en tur på fem dage med en sammensat gruppe fra såvel Skrydstrup, Karup og Aalborg. Her viste I, at den ånd og det sammenhold, I er opvokset med i Flyvevåbnet, lever videre, og at samarbejdet er en vigtig faktor grupperne imellem. Men det er ikke kun her, det har fungeret. Jeg har nogle andre gode eksempler på, at vi er kommet langt væk fra, som det var, da vi startede i 2002. Dengang ville hver enkelt pensionistgruppe kun lave sit eget projekt.

Første eksempel på dette er flytningen af PBY-6A Catalina fra Teknisk Museum i Helsingør. Projektet er et Værløse-projekt, hvad angår styring og ekspertise; men Aalborg-gruppen, der har et par gamle grovsmede gående, har lynhurtigt modificeret og

nyfremstillet motor-dollyer. Samtidig har gruppen i Karup klargjort dollyer til ydervinger og centralplan, således at flytningen kunne foregå fuldt forsvarligt - næsten som med det udstyr, der var til rådighed, da flyet var tjenestegørende i Flyvevåbnet.

Et andet eksempel: Da Skrydstrup-pensionisterne manglede Vortex generatorer til den F-100 D Super Sabre, som er ved at blive renoveret dér, var det en pladesmed fra Karup-gruppen, der hurtigt fremstillede generatorerne på samme måde, som han gjorde, da han var i tjeneste på Karup; så nu er det problem løst.

Et sidste eksempel blandt mange: Som bekendt har der aldrig et været motorværksted på Aalborg til F-16 motorer. Så da der manglede en efterbrænder på den F-16, Aalborg-gruppen er ved at klargøre til Stauning, har vi fået efterbrænderen lavet af pensionistgruppen på Skrydstrup, da F-16 motorværkstedet jo er beliggende på Wing Skrydstrup, og dér har flere af de gamle smede været tjenestegørende.

Disse få eksempler viser til fulde, at vi efterhånden er blevet en stor, homogen gruppe, der står sammen om at opnå de mål, vi har sat os.

2010 bliver et år med et par store opgaver, da vi har et Flyvevåben, der fylder 60 år.

Der er tre skelsættende arrangementer, som vi fra Flyvevåbnets Historiske Samling har part i, og det er:

1. Åbent hus på Wing Skrydstrup med et planlagt stort islæt af flyhistorie. Der har været flere møder, hvor der er lagt op til dette, og her får vi brug for jeres hjælp.

Allerede nu er vi i gang. På Wing Skrydstrup får pensionistgruppen vores F-100D Super Sabre klargjort og samlet; og hvis vi ikke når at få den malet, så skal den på dagen den 6. juni 2010 vises frem ulakeret og ved dette udseende forklare publikum om det store arbejde, alle grupper udfører i forbindelse med processen ”fra skrot til flot”.

Samtidig hermed er der andre grupper og enkeltpersoner, der er ved at lave tidslinje samt små udstillinger. Disse ting vil alle være samlet på standen den 6. juni, og dette vil på alle måder vise, hvad I laver og opnår ved at stå sammen om opgaverne.

2. Flyvevåbnets Historiske Samling er blevet bedt om at lave en bog omhandlende Flyvevåbnet gennem 60 år. Vi har valgt, at det skal være igennem jeres fortællinger, at bogen vil vise, hvordan Flyvevåbnet har været opbygget gennem tiderne - med tjenester, der blev oprettet, og hvoraf en del nu er nedlagt. Gennem disse fortællinger, som I allerede

for en stor del har bidraget med, håber vi at kunne vise, hvorfor Flyvevåbnet er sammensat, som det er i dag.

3. Det sidste, som vi er stærkt involverede i, er at få udstillingen på Flyvevåbenmuseet så komplet som muligt til jubilæet den 1. oktober 2010.

Denne dag vil der være fem nye særudstillinger på museet i Stauning, der omhandler vores store internationale engagement gennem 60 år med fokus på missionerne i Irak og Afghanistan.

Dette vil blive kombineret med, at pensionistgruppen på Aalborg er ved at klargøre F-16 Fighting Falcon E-174, så den kan vise det moderne Flyvevåben. Flyet vil være udstillet med diverse moderne bomber og raketter. Således vil man være i stand til at se, hvor stor en udvikling der har været i forhold til den F-84G Thunderjet, der er ved at blive færdiggjort på Karup, og som vil stå med gamle 5 tommer raketter og jernbomber.

Når man ser de to typer sammen, kan man til fulde se den rivende udvikling, Flyvevåbnet har gennemgået i de 60 år, vi har været et værn.

Det sidste, der vil give helheden på Flyvevåbenmuseet i Stauning, er, at vi får Catalinaen opstillet og klargjort, så vi kan vise, hvordan Flyvevåbnet gennem 60 år har vist flaget helt op til den nordlige spids af Grønland. Dette er Catalinaen perfekt til, da den med sine specielle egenskaber, historie og sit udseende vil appellere til alle gæster. Så når man har set museet, vil man givetvis huske, at vi også udfylder en stor rolle i Nordatlanten - noget, der også er meget aktuelt i dag.

Som jeg påpegede sidste år, er det ikke sådan, at træerne gror helt ind i himlen. Derfor må jeg igen konstatere, at det halter på registreringssiden.

Som jeg sagde sidste år, ved jeg godt, at det ikke er det mest interessante og det, som er mest synligt. Men hvis vi ikke får identificeret og registreret alle de ting og sager, tekniske manualer, billeder med mere, som vi har både her i FLYHIS og ude ved grupperne på flyvestationerne, vil alt det materiale være tabt for fremtiden, for lad mig gentage, at det er kun jer - og jeg mener *kun jer*, der ved, hvad det er. Så dette er en lille bøn til jer:

Tænk over det, OG gør noget ved det ! ! !

Til sidst vil jeg gerne nævne - og det må endelig ikke glemmes - at der også er enkelpersoner, som har bidraget til at fortælle Flyvevåbnets historie. Det gælder både ved forfatterskaber til bøger og artikler om emner vedrørende Flyvevåbnets historie samt som konsulenter, der ufortrødent forsætter med udsmykning af de nye kommandoer - et kæmpe arbejde.

Til allersidst må vi heller glemme de civile grupper såsom Jagerflygrup-

pen i Stauning og Ringkøbing-Skjern Ungdomsskole, som år efter år troligt kører ud og bruger noget af deres fritid på at bevare Flyvevåbnets fortid. Det sker bl.a. på store projekter som færdiggørelsen af Douglas Dakota K-687, der nu står, som var den vedligeholdt på HVK Værløse - et virkelig stykke kvalitetsarbejde, og på samme måde gælder det færdiggørelsen af vores Sikorsky S-55 redningshelikopter - igen et udtryk for, at sammenhold styrker også helt ud i det civile.

Vores årlige udflugt gik denne gang til Tyskland til Airbase Geilenkirschen, og det ser ud til, at nøglen til en god tur er fire dage - ikke for lang og ikke for kort. Det var, som jeg har fået tilbagemeldinger på, en inspiration for alle, og jeg kan kun sige, at den hjælp og den rundvisning de ydede fra det danske detachement i Geilenkirschen, gjorde, at turen blev så god, som den blev. Der var flere tilmeldte, end der var pladser, så næste år vil jeg forsøge at sætte turen op på samme måde, således at de, der ikke fik muligheden i år, kan komme med i 2010.

Som sidste år kan jeg kun gentage, at alt dette ikke kunne lade sig gøre, hvis ikke vi fik den støtte, som vi får fra alle i Flyvevåbnet, lige fra toppen til yngste mand.

Som det ses af ovenstående, er overskriften rammende for det.

Til sidst en stor tak til Bent Aalbæk-Nielsen, som er vores webmaster, og som igen i år har gjort dette skrift muligt.

Jeg vil som de andre år sige jer alle tak, og jeg gør det med håbet om, at I holder dampen oppe i 2010, som I har gjort det i alle de forgangne år - **sammenhold styrker!!!**

Med dette vil jeg ønske jer alle en rigtig glædelig jul og et godt nytår til jer og jeres familier.

Fra besøget på AWACS-basen i Geilenkirschen

Det årlige ledermøde

2. juni 2009

Leder af Flyvevåbnets Historiske Samling (FLYHIS) SSG Lars Søe-Jensen (SØE) bød velkommen og takkede for, at alle grupper var repræsenteret på mødet. I mødet deltog endvidere formanden for Danmarks Flymuseum Karsten Knudsen og museumschef Thomas Petersen. Efter kl. 12.00 deltog også Anders Madsen.

Orientering ved Leder FLYHIS

SØE orienterede om Forsvarets økonomiske problemer, som betyder, at det er umuligt at få midler til nye opgaver før den nye forsvarslovs ikrafttræden til nytår. Dette berører dog ikke FLYHIS budget for 2009.

Spørgsmålet vedr. tildeling af medarbejder-nummer til pensionister er endnu ikke løst; men SØE arbejder videre med sagen.

SØE fastslog, at registreringen af de indkomne effekter m.v. haster, for om 10 år vil det være for sent, da det er den nuværende generation af pensionister, der kender historien.

FLYHIS kan forvente, at F-16 flyet, der benyttes i forbindelse med rekruttering, skal stilles op 5-6 gange om året. I 2009 har det indtil nu været stillet op ved Danmarks Tekniske Universitet, i Tivoli og på Flådestation Korsør. I de kommende måneder skal det til flymuseet i Krakow, Roskilde lufthavn og Haderslev.

Der er nedsat en arbejdsgruppe (AG 60), der skal stå for planlægningen af Flyvevåbnets 60 års jubilæum. Det kan forventes, at grupperne vil blive inddraget i arbejdet, og et oplæg blev gennemgået senere på mødet.

Gensidig orientering om aktiviteter og status

Traditionen tro blev der af lederne af de forskellige grupper givet en orientering om arbejdet i grupperne. Der henvises herom til redegørelserne senere her i årsskriftet.

Frokost

Chefen for Flyvertaktisk Kommando, generalmajor H.R. Dam, deltog i frokosten, og SØE indledte med at takke Generalen for dette. Ved afslutningen af frokosten takkede Generalen, der var glad for invitationen, idet denne dag var helt speciel for ham, da han netop den dag for 25 år og 25 timer siden kom her til dette område som premierløjtnant ved Nærluftforsvar Karup under Ernst Gøtze. Generalen takkede også pensionisterne

Deltagerne i mødet i Gedhus den 2. juni 2009.

for deres store indsat og omtalte den finansielle krise i Forsvaret som helhed og i FLV. Den betyder, at der er skåret helt ind til benet, sagde han, og der er ikke plads til at ændre kurs; men dér, hvor vi har skåret, kan benet hele op igen efter 1. januar. Vi kan ikke sætte verden i stå, så vi må prøve at gribe fat i det positive. Det letteste er at brokke sig; men den konstante brokkultur skal vendes til det positive. Vi flyver det, vi skal; vi uddanner, og FLV er "in the lead" m.h.t. at opstille og uddanne folk til Afghanistan. Vi har problemer med EH-101 vedligeholdelsen, som er langt større end forventet, og fabrikken kan ikke levere de nødvendige dele, da også andre lande har et stort behov. Indfasning har altid været svær - det var den også med S-61. 6 stk. transporthelikoptere vil blive leveret inden udgangen af 2009, og taktisk transport i FLV vil være på fuld kapacitet i 2013. Det fjerde Hercules-fly er faset ind. Challenger-flyet er i dag en solstrålehistorie; det blev meget kritiseret i begyndelsen, men i dag er der ingen problemer, og det kører godt. Der er nedsat en studie-gruppe vedr. oprettelse af et mobilt Air Combat Centre modul CPS 77. Combat Support Wing har fået et ben indenfor på alle områder og er op-stillende enhed for alt inden for FLV. FFOS mangler plads og faciliteter og benytter Kølvrå Skole.

Som I kan se, sluttede Generalen af, så er vi i fuldt sving i FLV. Nu venter vi på det nye forsvarsforlig.

Hjemmesiden

Redaktør Bent Aalbæk-Nielsen, der er ansvarlig for redigering af FLYHIS hjemmeside, efterlyste igen i år flere artikler med fotos til hjemmesiden. Han gennemgik en oversigt over brugen af hjemmesiden "www.flyhis.dk"

og bemærkede, at der er en pæn stigning i antal besøg på siden inden for det seneste år.

FKO udsmykning
Poul Ancker gav en detaljeret gennemgang af Flyvevåbnets andel i udsmykningen af Forsvarskommandoen, som han på FLYHIS vegne er ansvarlig for. Det drejer sig om fire bygninger.

Arbejdsgruppe 60
Arbejdsgruppen har til opgave at forberede og planlægge arrangementerne i forbindelse med Flyvevåbnets 60 års jubilæum til næste år.

SØE gennemgik et oplæg til gruppens arbejde. Planen er i store træk at udgive en bog, at lave en særudstilling i Stauning og - i forbindelse med åbent hus-arrangementet 2010 på Flyvestation Skrydstrup - at lave specielle udstillinger og arrangementer. SØE bad grupperne om at gå hjem og finde emner til bogen.

Endnu en museumssæson med fremgang.

Af Karsten Knudsen
Formand for Danmarks Flymuseum

Endnu en gang har det været et godt og begivenhedsrigt år for Danmarks Flymuseum. Klimaet for at drive museum er ellers ikke det bedste for tiden, hvilket der med jævne mellemrum kan læses om i dagspressen. Flere museer har det rigtig svært med store fald i besøgstallet. Der skal kæmpes på markedsføringsfronten for at fastholde andelen af de færre kroner, befolkningen og turisterne har afsat til forlystelse og kultur.

For Danmarks Flymuseum har den daglige museumsdrift for fjerde år i træk udvist en stigning i besøgstallet. Hertil kommer et par større arrangementer som f.eks. WindTurbineRace, hvor over 3000 personer besøgte museet på de tre dage, arrangementet varede.

Udviklingen i formidlingsdelen har også kunnet byde på fremgang og fornyelse i 2009. Takket være et fortsat stort engagement blandt FLYHIS

3000 besøgte museet i forbindelse med WindTurbineRace.

pensionister og andre grupper med interesse for Flyvevåbnets historie er der virkelig sket noget i løbet af året. Det mest synlige er færdiggørelsen af Sikorsky S-61 og Douglas C-47, to prægtige maskiner som med deres historie og flotte fremtræden virkelig løfter oplevelsen for dem, der gæster museet.

I de forskellige grupper er der i løbet af året arbejdet på mange store og små projekter; der er tale om både flyrestaurering, tilrettelæggelse og opbygning af temaudstillinger samt fremskaffelse af dokumentation til formidling i form af plancher m.v. Det meste af dette arbejdet bliver dog først synligt til næste år, hvor Flyvevåbnet kan fejre rund fødselsdag.

Hos Danmarks Flymuseum ser vi frem til et fortsat godt samarbejde med Flyvevåbnets Historiske Samling og Statens Forsvarshistoriske Museum om videreudviklingen af Flyvevåbenmuseet. 2010 bliver et spændende år; her vil udstillingen gennemgå en stor forandring med 4 nye fly og en række spændende temaudstillinger for at markere 60 års jubilæet.

Med årets forløb har vi endnu en gang fået fastslået, at ideen med at etablere et Flyvevåbenmuseum i Danmarks Flymuseums nye bygninger var den rigtig beslutning til glæde for mange.

Tak for indsatsen og samarbejdet

Karsten Knudsen

Sikorsky S-61 og Douglas C-47 er nu gjort færdige

Fra arbejdsgrupper m.fl.

Aalborg

Her har man i det forgangne år haft flere store opgaver ”i dokken”.

Allerede i 2008 blev Starfighter F-104 RT-654 afhentet i Værløse, og efter at den var klargjort til udstillingsbrug, blev den transporteret til Mekanisk Museum i Hjallerup og anbragt på en ”piedestal”. Som endelig afslutning på dette projekt var Flyrenoveringsgruppen Team Aalborg af museets bestyrelse inviteret på en rundvisning med efterfølgende frokost den 29. juni i år.

Men allerede da man den 6. januar mødte ind til årets første arbejdsdag, lå der en ny arbejdsopgave til gruppen: F-16 nr. E-174 skulle gøres klar til permanent udstilling på museet i Stauning, og det viste sig at være en ikke helt ubetydelig opgave, fordi alt på flyet var skilt ad, og f.eks. var cockpittet ryddet for både front– og sidepanel, og spørgsmålet var, hvor man kunne få de nødvendige instrumenter og plader fra. Arbejdet med flyet - som for øvrigt er den første F-16, der blev leveret til Flyvevåbnet - er godt i gang; men den roll out-dato, som der oprindeligt blev stilet efter, nemlig i oktober 2009, har ikke kunnet overholdes.

Gruppen har også flere gange i år været involveret i opstilling og nedtagning af F-16 saml-let E-176. Således havde man 2 mand med i Polen, og i oktober stod man for opstilling ved et hverve-/rekrutteringsarrangement på det indendørs torv i City Syd i Skalborg. Det var noget af en udfordring, fordi det krævede en masse opmåling og aftaler med butiksindehaverne, for at man kunne få flyet ind og ud igen, uden at der var noget, der stod i vejen.

Endelig skal det nævnes, at gruppen har fremstillet ”dollies”, som skulle bruges til Catalinaens motorer under transporten fra Teknisk Museum i Helsingør til Flyvevåbenmuseet i Stauning.

Catalinaens motorer lå godt og sikkert under transporten i ”dollies” fra Aalborg.

Værkstedsgruppen Karup

Også her har man haft mange ting at tage sig til i året, der er ved at være omme.

Man er blevet færdig med den tyske lyskaster, som nu er udstillet i Gedhus museet.

Dernæst er en F84-G afhentet på Egeskov. Den var ikke i den bedste stand på grund af den måde, den var opbevaret på; men efter afrensning og reparationer håber man, at den kan komme til at stå i blank. Når den er færdig, skal den udstilles i Stauning.

Gruppen er nu godt i gang med Fairey Firefly T.T. Mk1, men der er fortsat mange vanskeligheder, for det har stadig ikke været muligt at finde nogen dokumentation, hvor der er mulighed for at se de forskellige dele. Men det går fremad, og man er nået så langt, at man nu skal til at tænke på at montere planerne.

Der er et betydeligt arbejde med afrensningen af den F-84G, som blev hentet på Egeskov, og som efter planen skal fremstå helt blank, når den til næste år skal udstilles i Stauning.

Der er stadig problemer; men arbejdet med Firefly skrider fremad.

Derudover har gruppen været af sted med F-16 i saml-let udgaven, som var opstillet i Tivoli og dér skulle adskilles og transporteres til Korsør og opstilles igen. Endelig har der været 4 mand af sted til museet i Krakow i Polen for at opstille og senere adskille den, og fra Polen skulle den så transporteres til Roskilde og opstilles dér.

Museet i Gedhusvagten

Herfra melder man om endnu et godt år med god aktivitet og pæne besøgstal.

Både i hallen (”Tørveladen”) og inde i museet er der kommet nye ting til. Bl.a. er der fra FLYHIS lånt en 12 cylindret Rolls Royce Merlin V-motor, der er den motortype, der blev brugt i Spitfire, Mosquito og Lancaster.

En tidligere tysk flygtning forespurgte i november sidste år, om man kunne åbne for et tysk tv-hold for at filme inden– og udendørs på flyvestationens område. Resultatet blev en udsendelse, som blev vist på ZDF den 19. april.

Man håber stadig på at få udvidet hangarteltet, så der bliver bedre plads til at udstille fly og køretøjer i ly for elementerne.

Skrydstrup

Team Tordenjet - FSN SKP Historiske Samling (HISA) og Hangargruppen.

I Skrydstrup var begyndelsen af året præget af forberedelser til det planlagte åben hus-arrangement i juni. Der blev indkøbt billedrammer, som bl.a. kan anvendes til præsentation af de mange stofmærker, som gennem årene er fremstillet i forskellige sammenhænge. Et større arbejde blev påbegyndt med at overføre videobånd med en række interessante optagelser til dvd med henblik på at kunne køre dem nonstop på åben hus-dagen. Men den 1. april kom så den skuffende meddelelse om, at arrangementet måtte aflyses p.gr.a. økonomiske problemer.

Det betød dog ikke, at arbejdet i Team Tordenjet gik i stå. Det fik blot et lidt mere langsigtet perspektiv. Og en af de helt store arbejdsopgaver for Hangargruppen er klargøringen af en F-100 først og fremmest på grundlag af forkroppen fra den franske F-100D, som blev hentet hjem for et par år siden, og som bliver suppleret med dele fra en TF-100F , så re-

sultatet bliver en komplet F-100 i ESK 727's farver og tildelt nr. G-183.

Status for dette arbejde er således, at cockpittet er færdigt. Canopy er ved at blive monteret. Det samme gælder vingerne, og når de er på plads, går man i gang med understellet. Det meste af arbejdet med pladereparationer er udført, og man er i gang med bagkroppen, der efterhånden fremstår som ny. Endelig kan det nævnes, at højderor og halefinne er klar; men der er stadig lang vej igen, før flyet i dets helhed er klar til udstilling.

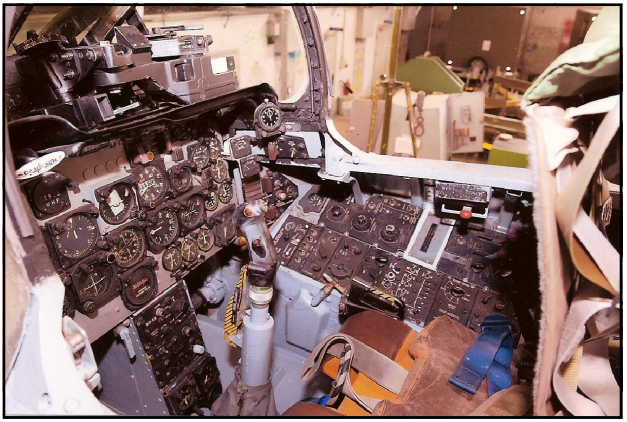

F-100 cockpittet er stort set færdigt og tager sig virkelig flot ud.

Igen i år har Team Tordenjet ved flere lejligheder været med i arbejdet med at flytte rundt med E-176. Således stillede man den op i Haderslev i begyndelsen af april og i Tivoli i København i slutningen af samme måned. I maj blev den afhentet på marinestationen i Korsør, og i juni var to mand med til opstillingen i Polen, hvor den igen blev afhentet i august og transporteret til Flyvningens Dage i Roskilde. Herfra blev den afhentet nogle dage senere, og efter en tid i Aalborg kom den d. 21. oktober til Skrydstrup for at blive gjort klar til de kommende udstillinger i 2010.

Endelig skal det nævnes, at Team Tordenjet i april i år modtog 3 Honda motorcykler, som tidligere har været anvendt i Flyvevåbnet. Der medfulgte en hel del reservedele, og cyklerne vil nu blive renoveret, og en af dem vil overgå til FLYHIS i Gedhus med henblik på anvendelse i en fremtidig temaudstilling i museet i Stauning.

Værløse

Aktiviteten ved Pensionistforeningen for Flyvestation Værløse i det forløbne år har selvfølgelig været præget af mangelen på egnede lokaler, fortæller foreningens formand, B.V. Jensen (BAV).

Det er meget begrænset, hvad man har været i stand til at tilbyde medlemmerne. Et par mand har flere gange været i Stauning for at færdiggøre S-61 udstillingen, efterhånden som FLYHIS fik fremskaffet de manglende lemme m.m.

I løbet af sommeren har en lille gruppe udført en meget tiltrængt renovering af den Draken, der står overfor Biblioteket i Jonstruplejren.

Gymnastikholdet har indtil nu haft adgang til gymnastiksalen ved Officersskolen hver tirsdag formiddag og har som sædvanligt fået en stor gruppe gennem prøverne til idrætsmærket. Nu har vi desværre fået meddelelse om, at vi kun kan få adgang til gymnastiksalen om eftermiddagen, hvilket umuliggør deltagelse for en stor part af deltagerne på gymnastikholdet.

Indtil 1. oktober havde vi et lille hold, der - i et lokale på Værløse Museum - var travlt beskæftiget med at registrere effekter fra den nedlagte flyvestation. Dette arbejde er p.t. stillet i bero, og alt er lagt i flyttekasser, da museet selv skulle bruge lokalet. En henvendelse til Officersskolen og FBE om at få adgang til et lokale, hvor arbejdet kan fortsætte, har endnu ikke båret frugt. Så vore flittige registratorer holder p.t. en ufrivillig pause.

Det årlige julearrangement blev afholdt efter traditionen i Jonstruplejrens kafeteria med fin deltagelse.

Den årlige generalforsamling blev afholdt i det civile ”Jonstruphus" med stor deltagelse. Medlemmerne havde håbet på "gode nyheder" om lokaler, der desværre ikke fandtes.

Foreningen arrangerede en vellykket udflugt til Stevnsfortet samt en ligeledes meget vellykket udflugt til FLYHIS og Museet ved Gedhus. Foreningen er meget taknemmelig overfor FLYHIS for hjælpen til gennemførelsen af sidstnævnte udflugt.

FEB har meddelt foreningen, at lokalet, som vi jo deler med Flyvevåbnets Soldaterforening, inden 1. april skal bruges til andre formål. I stedet er der muligheder for, at vi kan holde vore tirsdagsmøder i bygning 12, der nu anvendes af Hjemmeværnet. Det er stadig ikke vore lokaler, men der er meget mere plads, og det er meget tiltrængt.

Luftforsvarets Veteraner (LUFTVET)

Den 2. februar 1959 blev den første NIKE Raketafdeling oprettet på Fort Bliss, El Paso, Texas. I enheden var der på det tidspunkt ca. 200 personer, der kom til at danne grundstammen i det kommende luftforsvar af København med stab og værksteder i Avedørelejren, Raketoperationscentralen i Ejbybro og de 4 enheder i Gunderød, Kongelunden, på Stevns og i Tune.

I LUFTVET's bestyrelse besluttede vi, at denne dag skulle festligholdes ved et 50 års jubilæumsarrangement. MJ Kaj Larsen - som deltog i uddannelsen fra 1957 – og KN Aase Schioldan "strikkede" et program sammen, hvor stabschefen ved FTK, lederen af FLYHIS og lederen af Koldkrigsmuseet deltog.

Ud af dem, der var med fra starten, fandt vi adresser på ca. 120. Da dagen oprandt, mødte 62 af de "gamle" op. Da medlemmerne af LUFTVET også var inviteret, var vi i alt 105 deltagere.

Efter de tilbagemeldinger, vi fik, var arrangementet en succes og en meget positiv oplevelse.

Generalforsamlinger

Bestyrelsen havde indkaldt til både ordinær og ekstraordinær generalforsamling, idet der bl.a. skulle stemmes om vedtægtsændringer. Generalforsamlingerne blev afholdt på FSNSKL den 4. marts 2009 med 62 deltagende medlemmer.

Generalforsamlingen er kun for medlemmer, men hustru/kærester/ledsagere kan deltage i den efterfølgende spisning, hvor man traditionen tro kastede sig over gule ærter, flæsk og pølse samt øl og snaps. Formanden takkede nu, hvor LUFTVET hjemmeside var kommet i luften, SSG Per Felt for det store arbejde, som han havde udført som webmaster.

Efter spisning var baren åben til de sene nattetimer.

Høstfest

Ifølge planen skal der, mens det stadig er lunt i vejret, afholdes en høstfest, hvor der skal grilles.

I år blev høstfesten gennemført den 14. august 2009 i cafeteriet på FSNSKL med 82 personer. Dette arrangement er også for hustru/kæreste/ledsager. Menuen stod i år på oksebøffer, pølser, kold kartoffel-

salat og grøn salat, islagkage og kaffe samt diverse drikkevarer. Efter spisning var baren naturligvis åben til efter midnat, og snakken gik lystigt med bl.a. de gode gamle historier. Historierne bliver jo ikke kedeligere med tiden.

Koldkrigsmuseum og fadderdage

I lighed med sidste år gennemførte LUFTVET sin egen rundvisning for medlemmer og familie den 12. juni 2009. Vejrmæssigt var det desværre en af de dårligere dage på Stevns, idet det regnede hele dagen.

LUFTVET har afholdt materielle vedligeholdelsesdage med en tirsdag og den sidste lørdag i måneden.

Søndag den 13. september havde museumsinspektør Tove Damholt inviteret LUFTVET "faddere" på oplevelsestur i Faxe Kalkbrud. Geomuseum Faxe er et af de fire museer, som hører under Østsjællands Museum. Efter en spændende rundvisning i selve museet skulle deltagerne med mejsel og hammer forsøge at finde fossiler i kalkbruddet. Dagen blev afsluttet med en dejlig frokost på Vandrerhjemmet i Faxe.

Endelig kan det oplyses, at der er afholdt bestyrelsesmøde den første onsdag i hver måned med efterfølgende happy hour i den gamle officersmesse i Centerbygningen på Flyvestation Skalstrup.

”Jagergruppen” i Stauning

I det forgangne år er vi blevet færdige med C-47’eren, fortæller ”Jagergruppen”s leder Bent Laursen. Vingerne er monteret, gummiforkanter er sat på, og afdækningen over vingesamlingen er lavet. Endelig er de sidste decals blevet sat på, og flere forskellige småting er på plads.

Siden er det så på højere plan besluttet, at flyet skal have skiene påmonteret, og det vil så blive gjort nu i vinterperioden.

Vanen tro har vi også gået og pudset på de militære fly på museet, som gruppen har påtaget sig ansvaret for at holde pæne.

Dertil kommer så arbejdet med den tidligere omtalte Shell-browser. Det er mest slibearbejde og påfyldning af flere kilo spartelmasse, og til foråret 2010 vil vi gå i gang med at male den.

Og for at det ikke skal være løwn, så har vi også påtaget os at gøre en De Havilland Dove færdig. Det er et 2-motoret passagerfly fra Cimber Air, som en person uden for gruppen har gjort et stort stykke arbejde på alene, men p.gr.a. hans arbejde ved siden af kunne han ikke afse tid til at gøre den færdig. Vi forventer nu at få den færdig i slutningen af 2010.

Draken Team Karup

Også her har året været præget af travlhed, fortæller teamets formand John Andersen. Der har været mange besøg i shelteren, og man har deltaget i forskellige arrangementer på flyvestationen, blandt dem et surprice party for den afgående chef for Flyvertaktisk Kommando generalmajor S.Ø.Nielsen (SØL), som jo er en erfaren Drakenpilot; endvidere et jubilæum ved Brand og Redning, Flyvevåbnets Soldaterforenings jubilæumsarrangement og reunion ved de gamle Draken eskadriller.

En fast tradition i teamet er det årlige Draken Meeting, som i år blev afholdt den 12. september. Det var en flok glade og forventningsfulde flyentusiaster (i alt omkring 40), der mødtes i hovedvagten kl. 09.00. Vejret var særdeles godt med masser af sol og ingen vind. Straks efter ankomsten begav man sig i samlet flok til det sædvanlige samlingssted: den gamle motorprøvestand med nærliggende trimplads. AT-158 var allerede et par dage i forvejen kørt i stilling på trimpladsen, da forklædet foran vores shelter på det tidspunkt var optaget af et polsk F-16 fly på grund af den store øvelse Bold Avenger.

I motorprøvestanden sørgede Sonja Hald som sædvanligt for kaffe og rundstykker til de fremmødte. Nogle var straks gået ned på trimpladsen for at pille plastikken af flyet, for alle åbninger var blevet tildækket for at beskytte mod vejrliget. Efterhånden blev vi klar til opstarten, som fandt sted kl. ca. 11. Som de plejer, var Brand- og Redningstjenesten mødt op som sikkerhedsgardering, denne gang med 2 Eagles samt en indsatsledervogn. Det får os til at føle os meget trygge ved det, vi laver, så det er vi meget tilfredse med. Opstart og motorkørsel, både uden og med efterbrænder, forløb ganske som forventet uden problemer. De gamle Drakenfly vil bare ikke give op.

Da støjen fra AT-158 var døet hen, begav alle sig op til motorprøvestanden igen. Denne gang for at nyde den gode grillmad, som Birthe og Erik også denne lørdag havde indvilget i at servere for os.

Efter spisning og snak om dagens oplevelser var der almindelig oprydning. Flyet blev atter pakket ned med beskyttelse mod vejrliget, og de medlemmer, der endnu ikke havde haft chancen for et besøg i shelteren, fulgtes med Michael van der Sterren, dels for at se teamets andet fly, AR-113, og dels for at aflægge et besøg ved Flyvevåbnets Historiske Samling.

Året sluttede med en større oprydning i shelteret, så der nu er blevet lidt bedre plads til vedligehold af flyene.

Opsund Aircraft Display Team

Ungdomsskolens flyhold rekrutterer elever!

Med aflevering af S-55'eren på Danmarks Flymuseum i Stauning den 12. september 2006 havde Videbæk Ungdomsskoles Flyhold med base i Opsund istandsat to fly for Flyvevåbnets Historiske Samling. Meteor Mk. 8 (B-499) igangsattes i 1997 og blev færdiggjort i 2000. Sikorsky S-55 (S-884) startede i 2003 og blev som nævnt afleveret i 2006.

Det nye flyhold

Flyholdet har som nævnt sin baggrund tilbage i 1996/97 i daværende Videbæk kommunale Ungdomsskole. Med fusionen mellem de 5 kommuner, der tilsammen danner Ringkøbing-Skjern kommune, valgte man også at

sammenlægge ungdomsskolerne, idet man dog samtidigt ønskede at bevare den lokale tilknytning.

Det nye flyhold er dog i den sammenhæng et såkaldt fælleshold, hvortil elever i alderen 13-18 år fra hele kommunen kan melde sig.

Flyholdet har haft en pause siden 2007 rent projektmæssigt, men der har været opretholdt et pænt aktivitetsniveau i de situationer, hvor vi kunne give en hånd med i forskellige gøremål på museet i Stauning.

De voksne tovholdere har i den mellemliggende periode klargjort visse delprojekter til færdiggørelsen af S-55 projektet, hvor vi stadig arbejder på interiør og hoist.

Flyholdet, som vi stadig benævner ”Opsund Aircraft Display Team”, har base på Opsund gl. skole ved Videbæk, som er Ringkøbing-Skjern Ungdomsskoles øst-afdeling.

Den nye organisering umuliggør en fast ugentlig aften, men åbner nye muligheder for lidt længere og mere effektive arbejdsdage f.eks. organiseret som weekendhold.

Der er pt. tilmeldt 4 unge og 4 voksne tovholdere under ledelse af ungdomsskolelærer Per Ørum, Spjald.

Kommende projekter og ejerskab

Det er planen, at færdiggørelsen af S-55-projektet samt visse vedligeholdelsesarbejder på Meteor B-499 foretages i løbet af perioden januar – juni 2010. Vi medvirker naturligvis også ved relevante arrangementer på Danmarks Flymuseum, ligesom vi påtænker besøg på bl.a. Flyvestation Karup – for at få gode oplevelser og ”ud-af-huset gryden i kog” hos de unge.

Herefter vil Ungdomsskolen i samarbejde med Danmarks Flymuseum og Flyvevåbnets Historiske Samling vurdere muligheden for igangsætning af nyt projekt. Erfaringer viser, at istandsættelses-projekter ofte har et forløb på 2-3 sæsoner – og at det er vigtigt at fastholde elever fra den ene sæson til den anden for at få en rød tråd i arbejdet – og for at skabe ejerskab til projektet.

Vi vil gerne gøre flyholdet til et ”rummeligt” ungdomsskolehold, hvor elever med forskellige kompetencer kan deltage med deres individuelle styrkesider. Nogle unge er jo mest til det håndværksmæssige, andre er gode til det med computere og research. Kendetegnende for alle elever gennem tiden har dog været den store omhu og påpasselighed, hvormed flyene er blevet istandsat.

Det er således tanken, at et nyt flyprojekt kan løbe af stablen i perioden oktober 2010 – ultimo 2012, alt afhængigt af flyets tilstand og muligheden for at erhverve reservedele. Der er allerede små spirende idéer til, hvilket fly og hvilken historisk kontekst vi nu skal til at arbejde med. Dette

sker i et tæt samarbejde med Danmarks Flymuseum og Flyvevåbnets Historiske Samling.

Historisk viden på praktisk niveau i størrelsesforholdet 1:1
At Ungdomsskolen overhovedet beskæftiger sig med fly og flyrestaurering, har i sagens natur mange aspekter:

- det historiske aspekt (man får en viden om fortiden for at kunne forstå nutiden)

- det autentiske håndværksmæssige projekt (ikke bare modelfly i plastik)

- det sociale aspekt (samvær med unge og voksne omkring et projekt)

- PR , goodwill og anerkendelse for såvel ungdomsskolen, museet og Flyvevåbnet.

Per Ørum, tovholder på Flyholdet, ungdomsskolelærer
John Jensen, ungdomsskoleleder
Ringkøbing-Skjern kommunale Ungdomsskole

Flytning af Catalina L-861

Jeg, Erik Thingbo (tidligere maskinist på bl.a. Catalina, i Esk. 722 og Esk.721) blev i maj 2008 forespurgt af Flyvevåbnets Historiske Samling v/ major Palle Mikkelsen og seniorsergent Lars Søe, om jeg kunne tænke mig at være tolvholder for en evt. flytning af Catalina L-861, som på daværende tidspunkt stod udstillet på Teknisk Museum i Helsingør.

Grunden til, at den skulle flyttes, var, at Flyvevåbnet havde etableret sig med et Flyvevåbenmuseum i Stauning, og at Flyvevåbnet ville blive 60 år d. 1. okt. 2010. Hertil ville man gerne kunne fremvise så meget som muligt af det flyvende materiel, som er brugt gennem årene. Og da udlånet af Catalinaen til Teknisk Museum udløb medio november 2009, sag-

de jeg ja til opgaven.

Dette kunne selvfølgelig ikke gøres af én mand, så jeg tog **kontakt til flere af mine gamle pensionerede kollegaer, som alle sagde ja til at være med, da det jo er bedre, at det er nogle folk, der kender flyet, som skal adskille og senere samle det, end at det er nogle helt fremmede, for flyttes skulle det om alle omstændigheder.**

Der har dog været en hel del blæst om opgaven fra forskellig side, både i dagspressen og i TV. Nogen mente, at flyet skulle blive stående i Helsingør, andre håbede på et museum på den nu nedlagte Flyvestation Værløse.

Men d. 7. september d.å. gik vi i gang med at adskille så meget, som vi kunne, uden at det ville ødelægge det museale indtryk for de besøgende. Det var kun muligt for os at arbejde på museet på mandage, da der her var lukket og ingen fare for uheld med besøgende. (Et forsikringsspørgsmål.)

Det har været Torben Jensen (Esk. 721), Tage E. Jensen (Vær.M-afd.) Erling N. Larsen (Hg.7 Vær.) Erik Rose (Esk.722) og Bjarne Andersen (Esk.721), der har taget det store slæb.

Mandag d. 9 november begyndte så det store arbejde med kraner og blokvogne. Denne dag fik vi demonteret bagkanterne samt begge ydervinger. Den ene ydervinge blev læsset på en blokvogn fra kørselstjenesten på Wing Skrydstrup, ført af Steen Brink Terkelsen, som kørte den til Karup.

Mandag d.16. november blev begge propeller og motorer demonteret og sat i dollyer. Den ene dolly havde pensionisterne i Aalborg fremstillet til os, (Stor tak!)

Derefter var det centralplanets tur (ikke så lille en opgave); men med megen

professionel hjælp af teamet fra Karup, Sigurd Nielsen og Knud Søndergaard, (KAR-M-afd.) Michael van der Sterren og Lars Søe (FHS) så det helt enkelt ud til slut. Stort "Well done" Endvidere er vi alle blevet godt serviceret af Kristian Hansen (FHS). Tak!

Der skal også lyde en

stor tak for den megen hjælp og forståelse, vi har fået fra daglig leder på museet, Jan Larsen og hans team, samt fra museumdirektør Jens Breinegaard.

Mandag d. 23. november blev så dagen, hvor halen skulle demonteres. Derefter check af understellet for virkemåde for så senere at kunne trække flyet ud af museet. Her blev kroppen hejst op for at få understellet pumpet ind. Det skete ved hjælp af en stor kran fra Flådestation Korsør, professionelt betjent af mekaniker Per Nielsen og MOKS Brian Hansen, for

derefter at blive læsset på blokvogn og gjort klar til transporten til Stauning. Blokvognen var 25 meter lang 3,6 meter bred og 4,8 meter i højden.

Transporten foregik fra mandag aften kl. 22.10, via en rute, som til lejligheden var fastlagt af politiet. P.g.a. højden kunne vi ikke køre ad motorvejene.

Kortegen blev ført an af en følgevogn, kørt af Knud Søndergaard og Sigurd Nielsen, meget stor ros til begge for professionel vejvisning. Derefter fulgte blokvognen med Catalinaen, kørt meget professionelt og sikkert af Flemming Rønde Pedersen og Søren Frede Bertelsen, begge fra kørselstjenesten på Wing Skrydstrup. Derefter en følgevogn kørt af Michael van der Sterren og så en kranvogn ført af Kristian Hansen (FHS KAR), og derefter kom så vi pensionister fra Værløse, som havde måttet sidde vagt ved vogntoget i Helsingør fra Kl. 16.30 og til kl. 22.00.

Turen tog 8 timer og 30 minutter, og efter et par justeringer af nogle vejskilte var vi så fremme ved museet i Stauning tirsdag morgen kl. 06.40. Her blev Catalinaen hejst af blokvognen og understellet pumpet ud, så den kunne sættes ned på jorden igen (et stort øjeblik for os alle). Alle var glade og lettede, og formanden for Danmarks Flymuseum, Karsten Knudsen, bød velkommen og udtalte sin store tak for vores vel udførte arbejde.

Vi vil vende tilbage i uge 15 for at samle Catalinaen igen.

Geilenkirschen og Bruxelles

48 FLYHIS-pensionister fra hele landet drog i dagene 2.- 5. november på årets oplevelsestur, som denne gang gik til NATO-basen Geilenkirschen i Tyskland, hvor de store AWACS-fly

hører hjemme, og derfra på en afstikker til Bruxelles, hvor byens store og meget imponerende museumskompleks med bl.a. et fly-, et forsvars- og et bilmuseum blev besøgt. Desuden besøgtes Camp Vogelsang, der af Hitler blev beordret opført midt i 1930'erne til uddannelse og opdragelse af en ægte, arisk ungdom. I dag er det store og meget smukke område i Eifelbjergene udlagt som nationalpark.

Der er rigtig meget at se på i flymuseet i Bruxelles.

En lille del af det store bygningskompleks i Camp Vogelsang.

FLYVEVÅBNETS HISTORISKE SAMLING

SENDER DE BEDSTE ØNSKER OM

EN GLÆDELIG JUL
OG
ET GODT NYTÅR

- - - - - - - -

MED VENLIG HILSEN

LARS SØE-JENSEN

LEDER FLYHIS